

IV Międzynarodowe Sympozjum na temat hodowli roślin leczniczych i aromatycznych (ISBMAP)

KATARZYNA SEIDLER-ŁOŻYKOWSKA

Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich
ul. Wojska Polskiego 71B
60-630 Poznań

W dniach 17–21 czerwca 2009 r. w Lublanie (Słowenia) odbyło się IV Międzynarodowe Sympozjum dotyczące hodowli roślin leczniczych i aromatycznych pt. „Zachowanie bioróżnorodności i wykorzystanie zasobów genetycznych”, które zostało zorganizowane przez Wydział Biotechniczny Uniwersytetu w Lublanie. Głównym organizatorem była dr Dea Baricevic, a komitet naukowy składał się z 15 naukowców głównie z Europy oraz z Izraela i Brazylii.

Sympozjum zostało zorganizowane pod auspicjami *International Society for Horticultural Science (ISHS)* oraz *Society for Medicinal Plant Research (GA)*. W spotkaniu wzięło udział 90 osób, a najliczniej reprezentowanymi krajami były Niemcy, Austria, Czechy, Węgry oraz Polska. Ponad to uczestnicy reprezentowali wiele krajów świata: USA, Indie, Malezję, Pakistan, RPA i Izrael.

Obrady prowadzono w czterech sekcjach

I. Zasoby genetyczne

Wykład plenarny pt. „Etnobotaniczne i ekologiczne aspekty zachowania zasobów roślin leczniczych i aromatycznych” wygłosił dr Chandra Prakash Kala z Indii. W sekcji tej wygłoszono 6 referatów dotyczących takich gatunków jak *Hypericum perforatum*, *Foeniculum vulgare*, *Salvia pratensis*, *Punica granatum*, *Rhodiola rosea*, *Galium odoratum*. Zaprezentowane zostały również 23 postery na temat charakterystyki i oceny krajowych zasobów genetycznych z Czech, Hiszpanii, Indii, Finlandii oraz Litwy. Tematyka posterów prezentowanych w tej sesji

dotyczyła również różnych aspektów zmienności zasobów następujących gatunków: *Betonica officinalis*, *Thymus caespititius*, *Salvia officinalis*, *Origanum vulgare*, *Nigella sativa*, *Pfaffia glomerata*, *Gentiana lutea*, *Campanula sabatia*, *Geum urbanum*, *Eleutherococcus senticosus*, *Rubus ideaus*, *Bergenia* sp. Uczestnicy z SGGW w Warszawie zaprezentowali 4 postery.

II. Hodowla konwencjonalna

W sekcji tej zostały wygłoszone dwa wykłady plenarne: dr. Wolfa Blüthnera z Niemiec nt. „Zróżnicowanie w reprodukcji roślin leczniczych i aromatycznych” oraz dr. Friedricha Panka nt. „Konwencjonalna hodowla roślin leczniczych i aromatycznych – podstawy i przykłady”. Podczas sesji wygłoszono również pięć referatów dotyczących hodowli pietruszki odpornej na septoriozę (Niemcy), odporności bazylii na mączniaka rzekomego oraz tolerancji niskich temperatur (Niemcy), dziedziczenia alkaloidów w maku (Węgry), nowej odmiany mieszańcowej tymianku właściwego (Szwajcaria) oraz roli aromatu w hodowli bazylii (Izrael). Podczas sesji zaprezentowano również osiem posterów dotyczących hodowli *Verbena officinalis*, *Origanum vulgare*, *Hyssopus officinalis*, *Artemisia annua*, *Mentha x piperita*, *Origanum majorana*, *Alchemilla xanthochlora*.

III. Biotechnologia

Wykład plenarny pt. „Strategie inżynierii metabolicznej dla optymalizacji roślin leczniczych i aromatycznych: oczekiwania i realia” wygłosił dr. Oliver Kayser z Uniwersytetu w Groningen w Holandii. Wygłoszono również dwa referaty, które dotyczyły identyfikacji genów odpowiedzialnych za aromat bazylii i próby ich transformacji do pomidora w celu polepszenia właściwości sensorycznych (Izrael) oraz wykorzystania markerów mikrosatelitarnych do oceny kolekcji szałwii lekarskiej (Austria). W sesji plakatowej przedstawiono trzy postery na temat wykorzystania kultur tkankowych do przechowywania zasobów genetycznych w Brazylii, zawartości substancji czynnych w surowcu *Thymus caespititius* rozmnażanym *in vitro* oraz kiełkowania nasion gatunku *Sida cordifolia*.

IV. Metody wspomagające hodowlę

Dr. Hartwig Schulz z Federalnego Instytutu Uprawy Roślin z Quedlinburga w Niemczech wygłosił wykład plenarny na temat „Zastosowanie szybkich metod analitycznych do wydajnej oceny zasobów genowych i materiałów hodowlanych”. Dwa kolejne referaty dotyczyły oceny kolekcji pietruszki oraz analizy protoplastów uzyskanych z kalusa *Maesa* sp. W sekcji zaprezentowano również 11 posterów, które dotyczyły następujących gatunków: *Rosmarinus officinalis*, *Carum carvi*, *Satureja* sp., *Nigella sativa*, *Origanum vulgare*, *Holarrhena pubescens*, *Gentiana lutea*. Przedstawicielka Instytutu Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich w Poznaniu zaprezentowała trzy

postery dotyczące analizy RAPD kolekcji kminku zwyczajnego, reakcji genotypów kminku na stres suszy oraz wykorzystania spektroskopii FT Raman do nieinwazyjnej oceny zawartości substancji czynnych w nasionach kolekcji kminku zwyczajnego.

Wszystkie prace prezentowane na sympozjum zostały wydane w formie streszczeń (dostępne u autorki). Planowane jest wydanie pełnych publikacji w „Acta Horticulturae”, wydawnictwie ISHS.

Na zebraniu Sekcji Roślin Leczniczych ISHS, która istnieje od 1992 r., wybrano przewodniczących grup roboczych sekcji:

1. uprawa roślin leczniczych i aromatycznych – dr Lyle E. Craker z University of Massachusetts (USA);
2. ochrona i wykorzystanie zasobów genetycznych – dr Johannes Novak z Uniwersytetu w Wiedniu (Austria).

Na zebraniu ustalono również, że V sympozjum odbędzie się w Wiedniu w 2012 r.

21 czerwca odbyła się wycieczka do Parku Narodowego Triglav w Alpach Julijskich. Jej uczestnicy zapoznali się z bogatą roślinnością znajdującą się na terenie parku, w tym z wieloma gatunkami roślin leczniczych.